

regeringens samlede indsats mod ungdomskriminalitet og har det forebyggende sigte at åbne mulighed for, at unge, som skønnes egnede til at afsone på bopælen, kan passe deres job eller uddannelse fuldt ud, mens de afsoner den idømte straf.

Formålet med løvforslaget er for det andet at skærpe reglerne om udgang fra fængslet med henblik på at gribe ind over for fængselsdømte, der udebliver efter at være blevet tilsagt til afsoning. Der foreslås indsat en hjemmel i straffuldbyrdsloven til, at justitsministeren kan fastsætte regler om, at udeblivelse efter tilsigelse til afsoning kan medføre, at der ikke gives tilladelse til udgang i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen.

2. Udvidelse af ordningen vedrørende fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol

2.1. Gældende ret

2.1.1. Fuldbyrdelse af fængselsstraf i kriminalforsorgens institutioner m.v.

Reglerne om fuldbyrdelse af fængselsstraf, bødestrafte, betingede domme, samfundstjeneste og forvaring findes i straffuldbyrdsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 207 af 18. marts 2005, som ændret ved lov nr. 367 af 24. maj 2005 og § 14 i lov nr. 430 af 6. juni 2005. Straffuldbyrdsloven indeholder i afsnit II bestemmelser, der særligt tager sigte på fuldbyrdelse af fængselsstraf.

2.1.1.1. En person under 18 år skal som udgangspunkt afsone fængselsstraf i en institution m.v. uden for fængsel eller arresthus, medmindre afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod dette, jf. straffuldbyrdslovens § 78, stk. 2. Sådanne hensyn kan foreligge på grund af kriminalitetens art, den dømtes farlighed, erfaringer med voldelig adfærd, undvigelse eller lignende fra tidligere ophold i institution m.v.

Det er alderen på anbringelsestidspunktet, der er afgørende for, om den dømte falder ind under bestemmelsen i straffuldbyrdslovens § 78, stk. 2. Selv om den dømte er over 18 år, vil ung alder dog efter omstændighederne kunne begrunde anbringelse i en institution m.v. uden for fængsel eller arresthus i medfør af lovens § 78, stk. 1, nr. 2, jf. nedenfor under pkt. 2.1.1.2.

Skal en person under 18 år anbringes i åbent fængsel, sker valg af afsoningsinstitution efter reglerne i straffuldbyrdslovens § 23, men således at det som udgangspunkt tillægges særlig vægt, at anbringelsen sker i nærheden af den dømtes hjemsted, jf. § 6 i bekendtgørelse nr. 390 af 17. maj 2001 om behandlingen

af 15-17-årige, der anbringes i kriminalforsorgens institutioner. Placering sker efter en konkret vurdering på en afdeling, hvor fællesskab med de øvrige indsatte er i overensstemmelse med den pågældendes tarv, og hvor hensynet til at beskytte den unge mod uheldig påvirkning bedst tilgodeses, jf. bekendtgørelsens § 10.

Anbringelse af en person under 18 år i lukket institution sker i Statsfængslet i Ringe, Anstalten ved Herstedvester eller i arresthus (Københavns Fængsler), jf. bekendtgørelsens § 7.

Efter bekendtgørelsens § 13 skal en institution, der modtager en domfældt under 18 år, snarest muligt med udgangspunkt i den unges motivation og samlede forudsætninger søge at etablere et særligt behandlingsprogram, f.eks. i form af undervisnings- eller aktivitetstilbud for den pågældende.

Afgørelse om afsoningsinstitution for dømte under 18 år træffes af Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, jf. § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 504 af 17. juni 2005 om iværksættelse af fængselsstraf, forvaring og forvandlingsstraf for bøde i fængsel eller arresthus (iværksættelsesbekendtgørelsen).

2.1.1.2. Personer over 18 år afsoner som altovervejende hovedregel fængselsstraf i fængsel eller arresthus, jf. straffuldbyrdslovens § 20, stk. 1. Fængselsstraf kan dog i særlige tilfælde fuldbyrdes i kriminalforsorgens pensioner og i institutioner m.v. uden for kriminalforsorgen, f.eks. hvis den dømte har behov for særlig behandling eller pleje m.v., jf. lovens § 78.

Afgørelse om afsoningsinstitution træffes som udgangspunkt af Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, jf. iværksættelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 1.

2.1.1.3. Dømte indkaldes med et varsel på normalt 1 måned til at møde i en bestemt afsoningsinstitution. Bl.a. i tilfælde, hvor den pågældende er dømt efter straffelovens § 119 (vold mod tjenestemand i funktion), § 123 (vidnetrusler), § 216 (voldtægt) eller §§ 244-246 (vold), udgør varslet dog kun 10 dage. Den dømte vejledes i indkaldelsen bl.a. om muligheden for at ansøge om udsættelse og benådning, herunder om reglerne om opsættende virkning af en sådan ansøgning.

2.1.2. Fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol

Ved lov nr. 367 af 24. maj 2005 om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol samt begrænset fællesskab for »negativt stærke« indsatte m.v.) blev der pr. 1. juli 2005 indført en ny afsonings-